

Referat omlægningstjek på Bråskovgård efterskole, d. 3. marts 2015.

Mødedeltagere: Driftsleder Svend Jørgen Smidstrup, Forstander Peter Dam og viceforstander Bo Laursen. Derudover økologikonsulent Mads S. Vinther fra Økologisk Landsforening.

Tak for et godt møde. Her er noteret de vigtigste punkter.

Bedriften

Efterskolen er en naturefterskole med fokus på naturen, friluftsliv og en relativt ny landbrugslinie. Skolens driftsareal er på ca. 30-40 hektar med ca. halvdelen i græs og den anden halvdel til afgrøder. Der er på nuværende tidspunkt et areal på omtrent 0,5 hektar til grøntsager som sælges til skolens egen kantine. Skolen er 70% selvforsynende med grøntsager. Kantinen har bronzemærket i økologi (30%). Der er kødkvægsbesætning på ejendommen, som dækker det meste af skolens forbrug af kød. Besætningen består af 10-12 moderdyr og afkom. Der er derudover en mindre besætning af får, som sammen med kødkvæget bruges i skolens kantine. Skolen har et antal rideheste og overvejer på sigt et mindre hønsehold og opfedning af smågrise. Skolens samlede areal er på ca. 70 hektar?

Skolens elever deltager i nogen grad i markarbejdet og pasningen af dyrene på skolen. Det er en del af skolens undervisning og giver en forståelse for naturen og omgang med dyr. Skolen har en helhedstankegang til landbrugsdriften og skolen og vil gerne være mere bæredygtige og selvforsynende end nu.

Punkter der blev set som en udfordring i starten var følgende:

- Ukrudtsbekæmpelse på skolens rekreative arealer
- Sædskiftet
- Maskiner
- Gødning

Økologi

Når jorden dyrkes økologisk kan der ikke bruges sprøjtegifte eller kunstgødning. Derudover bør sædskiftet tilrettes, så der kan kompenseres for mindre tildeling af gødning.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Eksempel på en tidsplan for omlægning

1. maj 2015	Jorden starter omlægning	De økologiske regler overholdes på alle arealer.
1. maj 2017	Al jord og besætning er fuldt omlagt. Græs der bjærges efter denne dato har økologisk status.	Etårige afgrøder som f.eks. korn, grøntsager og bælgssæd skal sås på et areal som har været under omlægning i mindst 24 måneder før de kan betragtes som fuldt økologiske afgrøder ved salg.
Sensommer 2018	Alle etårige afgrøder kan høstes med økologisk status.	

Tilskud

I fællesskemaet 2015, kan søges den nye 5-årige ordning Økologisk Arealtilskud (ØA). Økologisk Arealtilskud består af en basisordning, som kan suppleres med et eller flere tillæg. Der kan søges femårigt økologisk arealtilskud til alle marker der er i den økologiske produktionsenhed. Tilsagnet kan træde i kraft den første i hver måned og gælder fem år frem.

Tilskuddet udgør ca. 870 kr. pr. ha. pr. år og derudover kan søges tillæg til omlægning af konventionelle marker. Omlægningstilskuddet giver 1.200 kr. per ha. år de første to år af omlægningen og ingenting de sidste tre år af den femårige periode. Derudover kan der søges enkeltbetalingsstøtte på 1.890 kr. pr. ha. om året.

Dvs. der per ha kan søges: $1.200 + 1.890 + 870 = 3.960$ kr. per hektar de første to år, herefter forsvinder omlægningsstøtten, dvs. støtten per ha. bliver derefter: 2.760 kr. per ha. Øvrige tillæg der kan søges er tillæg til frugt og bær produktion på 4.000 kr. per ha. år og et tillæg til reduceret kvælstoftilførsel på ca. 500 kr. per ha. år.

Ansøgning og autorisation

Ansøgning om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion kan indsendes til NaturErhvervstyrelsen hele året. Du bestemmer hvornår omlægningen skal starte, det kan være op til et halvt år efter ansøgningen er indsendt. Økologi Konsulent Mads S. Vinther eller en anden konsulent fra Økologisk Landsforening kan hjælpe med alle papirerne. Økologisk Landsforening kan også hjælpe med fællesskemaansøgning og rådgivning. Vi vil ligeledes gerne henvise til en økologikonsulent fra landboforeningerne eller en privat økologikonsulent.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Konklusion

Skolen har en størrelse og sammensætning af bedriften der gør en omlægning til økologi til en god mulighed for fremtiden. De praktiske udfordringer der blev talt om ved en omlægning, der står skolen bedre end mange andre ville stå:

1. ukrudtsbekæmpelse på skolens rekreative arealer
  - a. Der er 2 muligheder. Skolen kan holde alle rekreative arealer og "skolebygninger" uden for en omlægning og dermed konventionelle. Det vil muliggøre at der stadig må bruges sprøjtegifte på arealerne. På sigt skal man dog nok regne med, at det vil se underligt ud, at der bruges sprøjtegifte på selv en begrænset del af skolen og det vil også være svært at argumentere for.
  - b. Den anden mulighed er, at medtage hele skolen i en omlægning og foretage ukrudtsbekæmpelse ved brænding. Det foretages mange steder i forvejen ved kommunerne og lader sig gøre uden de store problemer.
2. Sædskiftet – der blev talt om sædskiftet på skolen som en udfordring, men umiddelbart, så vil sædskiftet på skolen være fornuftigt. Det er muligt at tage græsarealer med rundt i sædskiftet, hvilket vil være en del af ukrudtsbekæmpelsen og kan tilføre jorden kvælstof ved kløver.
3. Maskiner – bekymringer omkring maskinerne og brugen deraf. Vi finder den rette konsulent til jer, som kan rådgive jer omkring maskiner og indstillinger.
4. Gødning – der er en udfordring med at finde næringsstoffer til skolen og det er nødvendigt at gå ud og lave aftaler om modtagelse af gødning fra en husdyrproducent.

De fordele der kan være ved en omlægning til økologi, det er

- Muligheden for at inddrage eleverne mere i mark- og husdyrdriften, her tænkes specifikt på ukrudtsbekæmpelsen som vil kræve lidt flere traktortimer i marken og en større køkkenhave.
- Det vil understøtte skolens evt. fremtidige udvikling inden for madlavning, bæredygtighed, selvforsyning, kurser for unge kokke og sidst men ikke mindst en mulighed for at afsætte produkter til lokalområdet og forældrene til skolens elever i egen gårdbutik.
- Økonomi – økonomien i markdriften bør blive bedre end for nuværende, men overordnet set for skolen bør skiftet forbedre økonomien (flere elever, flere besøgende, stå stærkere ved ansøgninger).

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Der er umiddelbart heller ingen tvivl om, at skolen bør lave eller købe en form for silo, så kantinen kan male mel fra korn fra skolens egne marker. Det er ikke en stor investering, men er en nem måde at øge bæredygtigheden på skolen.

Hvis vi skal lave jeres økologiautorisation og ansøgning om hektar tilskud i fællesskema, har jeg sat vores priser ind nedenunder. Autorisationen vil ca. tage en 2-3 timer. Fællesskema er lidt sværere at bedømme, da der er nogle punkter der skal styr på, herunder betalingsrettigheder, kort og markplan.

Fællesskema		
Start- og forsikringsgebyr 0 -50 ha	Stk	450
Indberetning	Kr pr time	945
Tilsagn		
Autorisation	Kr pr time	890

Bemærk prisen er for medlemmer – ikke medlemmer skal ligge 100kr oven på alle timepriser men ikke på grundgebyret.

Hvis I vælger os til at lave din omlægning og fællesskema bør vi inden alt for længe have en samtale, hvor vi fastlægger hvad jeres arealer skal bruges til.

I er meget velkomne til at kontakte os, hvis I har yderligere spørgsmål eller kommentarer til ovenstående.

Med venlig hilsen

Mads S. Vinther

økologi- og omlægningskonsulent ved Økologisk Landsforening

Tlf. 30 62 90 16

Mail: msv@okologi.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne